

TOMASZ STOLARCZYK ^{a, b, @}

 0000-0002-9824-426X

^a Uniwersytet Łódzki; Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Jana Matejki 32/38, 90-237 Łódź, łódzkie, PL

^b Wieluńskie Towarzystwo Naukowe, ul. Reformacka 3, 98-300 Wieluń, łódzkie, PL

[@] Lenczycanin1975@GMail.Com

INKUNABUŁY Z KOLEKCJI PODOMINIKAŃSKIEJ Z SIERADZA W BIBLIOTECE WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO WE WŁOCŁAWKU

Słowa kluczowe: inkunabuły, dominikanie, Sieradz, biblioteka, Wyższe Seminarium Duchowne, Włocławek.

Abstrakt: W artykule przedstawiono kolekcję inkunabułów z biblioteki byłego klasztoru dominikańskiego w Sieradzu, które obecnie znajdują się w Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Kolekcja ta liczy 64 woluminy. Wśród nich jest 41 inkunabułów w osobnych pozycjach, 16 w klockach i 7 w klockach współoprawnych ze starymi drukami z XVI wieku. Zostały wydane w formatach: *in folio* [2°] – 41, *in quarto* [4°] – 21, *in octavo* [8°] – 1 oraz jeden w formacie 2°+4°. Większość inkunabułów z konwentu sieradzkiego jest oprawiona w deskę (51), pozostałe w tekturę (8) oraz pergamin (2), a trzy nie mają oprawy.

Inkunabuły trafiały do biblioteki klasztoru sieradzkich Braci Kaznodziejów różnymi drogami. Były to darowizny od osób prywatnych, przede wszystkim od Feliksa z Sieradza h. Gozdawa, zwanego też Feliksem z Wierzbna, przeora miejscowego klasztoru dominikańskiego oraz prowincjała polskiego i innych oraz zakupy.

Sekcje: [Wstęp] > 1. Krótka charakterystyka kolekcji inkunabułów > 2. Wykaz inkunabułów.

TOMASZ STOLARCZYK (1975–); 1999, mgr: historia (UŁ, Łódź); 2003, dr nauk humanistycznych: historia (UŁ, Łódź); zainteresowania naukowe: dawne księgozbiory klasztorne Polski Środkowej XVI–XIX w., historia regionalna.

W artykule przedstawiono inkunabuły z biblioteki byłego klasztoru dominikańskiego w Sieradzu, które obecnie znajdują się w Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku¹. Dzieli się on na dwie części: krótkiej charakterystyki posieradzkich inkunabułów z klasztoru Braci Kaznodziejów oraz wykazu tychże książek.

1. Krótka charakterystyka kolekcji inkunabułów

Wśród ponad 110 tys. woluminów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku znajduje się 231 woluminów (304) starych druków w tym 64 inkunabuły z byłego klasztoru dominikańskiego w Sieradzu z lat 1476–1529². Można je podzielić na następujące dziedziny wiedzy:

- Pismo Święte
- komentarze do Pisma Świętego: św. Izydora z Sewilii, Mikołaja z Lyry, św. Bernarda z Clairvaux, św. Tomasza z Akwinu;
- kazania i zbiory kazań: św. Hieronima, Augustyna, Grzegorza, Orygenes, św. Wincentego Ferreriusza, Mikołaja z Błonia, Paula Wana, Michaela Lochmayera, Petrusa Paludanusa (de La Palude), Mikołaja z Lyry, św. Bonawentury, Johannesa Gritscha, Wilhelma z Meffret, Antonia de Bitonto, Johanna Herolta;
- teologia moralna: dzieło św. Alberta Wielkiego o naturze duszy ludzkiej, o rozumie (intelekcje); poradnik dla spowiedników Antoninusa Florentinusa;
- teologia życia wewnętrznego (mistyka, ascetyka): traktat Gabriela Biela o Pałji Chrystusa; traktat o cierpliwości Baptysty Mantuanusa;
- filozofia: prace Tomasza z Akwinu, Boecjusza, św. Alberta Wielkiego, Jacquesa Lefèvre’a d’Étaple komentarze do filozofii Arystotelesa;
- prace polemiczne: Alfonsa ze Spiny traktat o czarnoksięstwie (*Fortalicium fidei*);
- dzieła hagiograficzne: *Legenda sanctorum que lombardica nominant (Aurea legenda)* Jacobo de Voragine (Jakuba z Voraginy);

¹ O bibliotece seminaryjnej we Włocławku i jej historii oraz tworzeniu poszczególnych kolekcji zob. B. Iwańska-Cieślak, *Biblioteka kapituły katedralnej we Włocławku*, Bydgoszcz 2013.

² Według Kazimierza Rulki 277 stare druki, ale z tego 39 to dublety czyli 238; K. Rulka, *Księgozbiory historyczne w Bibliotece Seminarium Duchownego we Włocławku*, KDWł, 75(1992), nr 7–12, s. 283; tenże, *Inkunabuły w Bibliotece Seminarium Duchownego we Włocławku*, „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”, 2(1996), nr 1–2, s. 63; tenże, *Wokół słowa drukowanego i pisanego*, Miłkowie 2016, s. 31–32; powtarza tę informację, w monografii sieradzkiego konwentu Grzegorz Wierzchowski – zob. G. Wierzchowski, *Dzieje klasztoru dominikanów w Sieradzu. Od lat 30 XIII wieku do 1864 roku*, Sieradz 2012, s. 31.

- prawo kanoniczne: komentarze Bernarda z Padwy do *Dekretaliów* Pseudo-Izydora, przywileje i odpusty mendykantów, *Decretalia* papieża Grzegorza IX;
- komentarze do reguły św. Augustyna autorstwa Humberta de Romanis, generała Zakonu Kaznodziejskiego, św. Hugona od św. Wiktora.
- podręcznik dla księży Mikołaja z Błonia.

W zbiorze liczącym 64 inkunabułów 41 jest w osobnych pozycjach, 16 w klockach i 7 w klockach współoprawnych ze starymi drukami z XVI wieku. Zostały wydane w formatach: *in folio* [2°] – 41, *in quarto* [4°] – 21, *in octavo* [8°] – 1 oraz jeden w formacie 2°+4°. Większość inkunabułów z konwentu sieradzkiego jest oprawiona w deskę (51), pozostałe w tekturę (8) oraz pergamin (2), a trzy nie mają oprawy, która została zerwana. Oprawy deskowe są w przeważającej liczbie obciążone skórą w kolorze brązowym lub ciemnobrązowym (36), żółtym (3), brązowym (3), jasnym (3), w tym jednym barwionym na czerwono. Pośród nich trzy inkunabuły mają oprawę mniszą (obciążone skórą tylko grzbiet i okładziny z desek do połowy). Poza tym jeden inkunabuł jest obciążony jasnym półskórkiem, a 5 jest oprawionych tylko samymi deskami. Pozostałe inkunabuły są oprawione w tekturę owiniętą w: skórę brązową (5), skórę żółtą (1), skórę brązową (1), pergamin w kolorze ciemnozielonym (1), a dwa tylko w pergamin w kolorze białym. Prawie wszystkie inkunabuły posiadają tłoczenia ślepe (niektóre zatarte), resztki klamer lub ślady po nich. Niektóre noszą ślady kateny (8) i okuć z guzami (6). Najczęściej oprawy są uszkodzone i bardzo zniszczone.

Inkunabuły trafiły do biblioteki klasztoru sieradzkich Braci Kaznodziejów różnymi drogami. Były to darowizny od osób prywatnych, przede wszystkim od Feliksa z Sieradza h. Gozdawa, zwanego też Feliksem z Wierzbna, przeora miejscowego klasztoru dominikańskiego oraz prowincjała polskiego, który podarował mu znaczny księgozbiór, liczący nie mniej niż 182 woluminy, w tym 14 inkunabułów, który stał się podstawą szesnasto- i siedemnastowiecznej biblioteki konwentualnej – obecnie we wrocławskiej bibliotece seminaryjnej znajduje się 11 inkunabułów z jego kolekcji³. Swoje książki sieradzkim zakonnikom podarowali także Jan Raj z miejscowego klasztoru, Piotr Felicis Poznański, Franciszek Sieradzki – prebendarz kościoła pw. Świętej Trójcy, bakałarz sztuk wyzwolonych

³ T. Stolarczyk, *Analecta dominicana. Szkice z dziejów Zakonu Braci Kaznodziejów w Polsce środkowej (XIII–XVIII w.)*, Wieluń 2016, s. 224.

i profesor duchowy tegoż kościoła, Franciszek Brzeski, kaznodzieja żniński, który sam otrzymał książkę od Macieja plebana w Gubinie, Andrzej Wiktorowski, który podarował książkę bratu Franciszkowi z Nieznankowic z klasztoru sieradzkiego.

Także sieradzcy dominikanie dokonywali zakupów: brat Rajmund Lorkowicz kaznodzieja generalny sieradzki kupił książkę dla swoich współbraci od Sebastiana Międzyrzeckiego, dominikanina z Lublina, który z kolei nabył ją od brata Floriana z konwentu piotrkowskiego; brat Atanazy Michał Minkisiewicz, przeor sieradzki odkupił książki od sukcesorów Piotra Przygody.

W notkach proveniencyjnych konwent sieradzki występuje w 32 inkunabułach. Spośród innych posiadaczy wymienione zostały też prywatne osoby, m.in.: Gabriel Mężarski, Piotr Przygoda, brat Dominik z konwentu sieradzkiego, Wojciech Cygan Kostrzyński, Franciszek z Nieznankowic, brat Jerzy z krakowskiego klasztoru, brat Wawrzyniec z klasztoru poznańskiego.

Wszystkie inkunabuły z włocławskiej kolekcji poddominikańskiej z Sieradza zostały napisane po łacinie.

2. Wykaz inkunabułów⁴

Albertus Magnus, s.

De natura et immortalitate animae. Cum commento. – Epitaphium Alberti Magni (Foenix doctorum...).

Nürnberg, Casp. Hochfeder, 27 VI 1493, 4°.

Proweniencja: 1) „Ego sum possesor [dalej wydrapane]” (na odwr. k. tyt.);

2) „Ego sum possesor Gabriel Mażarský” (XVII w., na k. tyt.); 3) „Convent[us] Syradiensis S. Stanislai Or din[is] Praedicatoris” (na k. tyt. i na k. A₂); 4) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. 13937 (na k. tyt.).

Oprawa: deski, ½ sk. brąz., tł. ślepe: kompoz. linii i pojed. tłoków, resztki klamry, ślad kateny; na doln. obcięciu tyt. dzieła zapisany inkaustem.

sygn. XV.Q.428.

⁴ Wykaz inkunabułów wykonano według zasad zawartych w: *Incunabula quae in bibliothecis Poloniae asservantur*, t. 1, cz. 1–2, oprac. M. Bohonos, E. Szandorowska, red. A. Kawecka-Gryczowa, Wrocław 1970. Spis uporządkowano alfabetycznie. W przypadku oprawy łączonej wzięto pod uwagę pierwszą pozycję z klocka. Przyjęto skróty: aut. – autor; brąz. – brązowy; brun. – brunatny; doln. – dolny; fragm. – fragment; gór. – górny; grzb. – grzbiet; k. ochr. – karta ochronna; k. tyt. – karta tytułowa; kompoz. – kompozycja; marg. – margines; nakł. – naklejka; odb. – odbicie; oderw. – oderwane; okładz. – okładzina; ost. – ostatni; pap. – papier; perg. – pergamin; piecz. – pieczęć; podkl. – podklejka; pojed. – pojedynczy; sk. – skóra; sygn. – sygnatura; tekt. – tektura; tł. – tłoczenie; tyt. – tytuł; uszkodz. – uszkodzony; zabrudz. – zabrudzony; zniszcz. – zniszczony.

Pseudo-Albertus Magnus.
De duabus sapientiis.
[Nürnberg, Casp. Hochfeder, ca 1493/6], 4°. **Proweniencja i oprawa:** zob. XV.Q.428.
sygn. XV.Q.429.

Albertus Magnus s.
De intellectu et intelligibili.
[Leipzig, Mart. Landsberg, ca 1489–96], 4°. **Proweniencja:** 1) „Ego sum possessor Gabriel Mażarský” (XVII w., na k. tyt. poz. XV.Q.430). **Oprawa:** zob. XV.Q.428.
sygn. XV.Q.430.

Rudolphus de Novimagio.
Legenda Alberti Magni. – Iacobus de Gouda: Legenda compendiosa et metrica.
Köln, Io. Koelhoff, 11 IX 1490, 4°. **Proweniencja i oprawa:** zob. XV.Q.428.
sygn. XV.Q.431.
UWAGA: [klocek, sygn. XV.Q.428–431].

Alphonsus de Spina.
Fortalicium fidei.
Nürnberg, Ant. Koberger, 25 II 1494, 4°. **Proweniencja:** 1) „Conventus Syradiensis” (na k. tyt.); 2) Bibl. Sem. Włocł., XIX/XX w. – sygn. „14658” (na k. tyt. u góry). **Oprawa:** deski, sk. brun. (zniszcz.), tł. ślepe prawie niewidoczne; ślady klamer; brak grzbietu.
sygn. XV.Q.532.

Antonius de Bitonto.
Sermones quadragesimales de vitiis.
Venezia, Io. Hamman pro Nic. de Francofordia, 14 II 1499, 8°. **Proweniencja:** 1) „Post mortem f[ratris] Laurentij Con[ventu]s Siradien[sis] eidem Con[ven]tui”. **Oprawa:** perg. białą, podkl. pap., na obcięciu dolnego brzegu tyt.: Serm. Bitontini Quadragesimales, resztki rzemyków do związów.
sygn. XV.O.54.

Antoninus Florentinus.

Chronicon. P. I–II.

Basel, Nic. Kessler, 10 II 1491, 2°.

Proweniencja: 1) „Iste liber est donatus P[at]ri Francisco a Niezankowice a Venerabili viro D[omi]no Andrea Viktorowski” (na k. B₂ u góry); 2) „Conuentus Syradiensis” (na k. tyt. na pisany tekście); 3) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „344?” (na nakl. pap. na grzb.).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, rejestr introligatorski, skrócony zapis tyt. na doln. obcięciu kart; brak górn. okładz.

sygn. XV.F.916.

Antoninus Florentinus.

Confessionale: Defecerunt, lat. Cum Titulo de restitutionibus.

Strassburg, Mart. Flach, 1499, 4°.

Proweniencja: 1) Zamazana (prawdopodobnie ta sama, co poniżej; na ost. str. klocka XV.Q.245–246); 2) „Marcin Izorbÿski [lub Szorbÿski] [nazwisko i następny wyraz zamazane, nieczytelne] mnich Pleszeviensis [dalej trudne do odczytania]”; 3) „Fr.....[nieczyt.] ... conv. Cracove.” (XVI w.); 4) „Pro Conventu Syradiensi” (XVI w., na k. a₄); 5) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – sygn. „c 340”.

Oprawa: deski, sk. ciemnobrąz. (zabrudzona), tł. ślepe: kompoz. z linii i pojed. tłoków (słabo widoczne), resztki klamer, ślady okuć; na górn. okładz. część sk. zdarta.

sygn. XV.Q.245.

Nicolaus de Błonie.

Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque divinis officiis et eorum administrationibus.

Strassburg, Mart. Flach, 1499, 4°.

Proweniencja i oprawa: zob. XV.Q.245.

sygn. XV.Q.246

UWAGA: [klocek, sygn. XV.Q.245–246].

Auctoritates Aristotelis et aliorum philosophorum.

[Lübeck, Typ. Flisci, ca 1480], 2°.

Proweniencja: 1) Prawdopodobnie dominikanie, Sieradz (zob. XV.F.827, 1sza zachow. str.).

Oprawa: deski, brak sk., okładz. górn. ułamana w 2/3, dolna złamana, brak grzb.

sygn. XV.F.826.

Boethius Anicius Manlius Severinus.

De consolatione philosophiae.

[Basel, Mich. Wenssler, non post 1474], 2°.

W Polsce unikat. Druk wczesny, ca 1470.

Proweniencja: 1) „Con[ventus] Syradien[sis]” (XVII/XVIII w., na 1szej zachow. k.).

Oprawa: zob. XV.F.826.

sygn. XV.F.827.

Rolewinck Werner.

Fasciculus temporum, lat.

Strassburg, Io. Prüss, 1488, 2°.

Proweniencja i oprawa: zob. XV.F.826.

sygn. XV.F.828.

UWAGA: [klocek, sygn. XV.F.826–828].

Baptista Mantuanus.

De patientia, cum additionibus Heliae Capreoli et Ioannis Taberii.

Venezia, Iac. Pentius, 6 IX 1499, 4°.

Proweniencja: 1) „R.F.P. Foelix Mgr Con[ven]tui Syradien[si] d[edi]t” (na k. tyt.; XVI w.).

Oprawa: deski, sk. ciemnobraz., tł. ślepe i złożone: kompoz. z linii i motywów zdobniczych; resztki klamer, ślad kateny; górn. okładz. oderwana.

sygn. XV.Q.175.

Bernardus Parmensis.

Casus longi super quinque libros Decretalium.

Lyon, Io. Bachelier, 18 XII 1500, 4°.

Proweniencja: 1) „Liber [dopisane później] datus per Paschalisem [?] [znacznym fragment nieczytelny z powodu zamazania] Anno D[omi]ni 16ti [millesimo sexcenti] men[se] ?” (na k. tyt. poz. XV.Q.521); 2) „Liber Conventus Siradien[sis] Ord[ini]s Praedi[catorum] [dotąd skreślone ukośnymi kreskami] Anno D[omi]ni 1659” (na k. tyt. poz. XV.Q.521, wyżej podobny zapis); 3) „Ks. Chodyński” (zapis i pieczęć z końca XIX w.; (na k. tyt. poz. XV.Q.521); 4) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – sygn. „I 113” (na podkl. górn. okładz. i na nakł. pap. na grzb.)

Oprawa: deski, sk. żółtawa, tł. ślepe: na górn. okładz. główka aniołka, tłoczony tyt.: „Casus Barnardi”, ślady rzemików (XVII w.), brak grzb.

sygn. XV.Q.521.

UWAGA: [klocek, sygn. XV.Q.521–522]; w klocek znajduje się jedna poz. z XVI w.: sygn. XV.Q.522.

Biblia [lat. 1483].

Biblia [lat.], cum additionibus Francisci Monelensis et Quintii Aemiliani. Venezia, Io. Herbort, 31 X 1483, 2°.

Proweniencja: 1) „1598 Ex libris f[rat]ris Cyprianij salensis cantoris A R[evere]ndo] D[omi]no Petro Vicecust[ode] Senett[ensis]” (na k. a₂ w środkowym marginesie); 2) „Conuent[us] Syradiensis a f[rat]re Cypriano datus 1599” (na k. a₂ u dołu); 3) „Conventus Siradiensis Ordinis Praedicatorum” (na ost. str.); 3) „Ks. Chodyński”, XIX w. – odb. piecz. metalowej na k. a₂ obok inicjału i na 3ciej str. od końca); 4) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – sygn. „A 177” (na podkl. górn. okładz. i zielonkawej nakł. pap. na grzb.).

Oprawa: tekst., perg. gładki ciemnozielony, miejscami wytarty, grzb. uszkodzony, na dolnym obcięciu k. tyt.: „Biblia” zapisany inkaustem.

sygn. XV.F.711.

Biblia [lat. 1487].

Biblia [lat.], cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos s. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Mathiae Doering. – Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Iudaeorum. P. I.

Nürnberg, Ant. Koberger, 3 XII 1487, 2°.

Proweniencja: 1) „R P F Foelix S. Th. Mgr Con[ven]tui Siradie[nsi]” (na doln. marg. k. a₁); 2) „Ks. Chodyński” (odbicie metalow. piecz. na doln. marg. k. a₁).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: m.in. motyw ruty – owocu granatu (na górn. okładz.), tyt. łac. tł. złotem na górn. okładz., resztki okuć (z 10 dwa środkowe) i klamer (górn. zaczepka z motywem stylizowanych liści), ślad kateny, na górn. obcięciu kart zapiski niekt. ksiąg biblijnych wchodzących w skład tego tomu.

sygn. XV.F.1121.

Biblia [lat. 1487].

Biblia [lat.], cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos s. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Mathiae Doering. – Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Iudaeorum. P. I.

Nürnberg, Ant. Koberger, 3 XII 1487, 2°.

Proweniencja: 1) „Conuentus Syradien[sis] Liber Prima p[ar]s Bible” (na doln. marg. k. a₁); 2) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – sygn. „A 1” (na nakł. pap. ziel. na grzb.).

Oprawa: deski, sk. brun. b. zniszcz., tł. ślepe słabo widoczne, resztki klamer (górn. zaczepka jednej z motywem kwiatu); brak grzb., górn. okładz. oderw.

sygn. XV.F.1007.

Biblia [lat. 1487].

Biblia [lat.], cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos s. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Mathiae Doering. – Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Iudaeorum. P. III.

Nürnberg, Ant. Koberger, 3 XII 1487, 2°.

Proweniencja: 1) „Liber Co[n]uentus Syradien[is] pars tertia Biblię” (na doln. marg. k. AA₁).

Oprawa: deska, sk. ciemnobrąz. b. zniszcz., tł. ślepe: m.in. motyw ruty – owocu granatu, resztki klamer (górne zaczepki z motywem stylizowanego kwiatka z łodygą i listkiem), ślady okuć; brak doln. okładz. i grzb.

sygn. XV.F.975.

Biblia [lat. 1487].

Biblia [lat.], cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos s. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Mathiae Doering. – Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Iudaeorum. P. IV: [Novum Testamentum].

Nürnberg, Ant. Koberger, 3 XII 1487, 2°.

Proweniencja: 1) „Iste est liber co[n]ue[n]tus Siradiensis” (na ost. k.); 2) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – sygn. „A 1” (na ziel. nakl. pap. na grzb.).

Oprawa: brak; zerwana. zost. zwięży na grzb., zapis tyt. na górn. obcięciu kart.

sygn. XV.F.921.

Biblia [lat. 1487].

Biblia [lat.], cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos s. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Mathiae Doering. – Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Iudaeorum. P. IV.

Nürnberg, Ant. Koberger, 3 XII 1487, 2°.

Proweniencja: 1) „R P F Foelix S. Th. Mgr Con[ven]tui Siradien[si]” (na doln. marg. k. a₁); 2) „Ks. Chodyński” (odbicie metalowej pieczętki na górn. marg. k. a₁).

Oprawa: deski, sk. brąz. tł. ślepe: m.in. motyw ruty – owocu granatu, resztki okuć (z 10 pozostały dwa środkowe) i klamer (zaczepki z gwiazdkami); brak grzb.

sygn. XV.F.1118.

Biblia [lat. 1497].

Biblia latina cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos s. Hieronymi et additionibus Pauli Bur-

gensis replicisque Mathiae Doering. – Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Iudaeorum. P. III.

Nürnberg, Ant. Koberger, 6 IX 1497, 2°.

Proweniencja: 1) „RPF Foelix S. Th. Mgr Con[ven]tui Siradien[si]”; 2) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – sygn. „[A] 281” (na podkl. górn. okładz. – oderw.).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: na górn. okładz. m.in. kompoz. z linii i jednego tłoka – lilijki (zob. poz. XV.F.1179), resztki prostych klamer i ślad kateny (na górn. brzegu doln. okładz.), na grzb. nakł. pap. z tyt., podkl. okładz. oderwane; grzb. b. zniszcz.

sygn. XV.F.1180.

Biblia [lat. 1497].

Biblia latina cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos s. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Mathiae Doering. – Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Iudaeorum. P. IV.

Nürnberg, Ant. Koberger, 6 IX 1497, 2°.

Proweniencja: 1) „Hunc librum legebat Fr. Anthonius Czochrowius a Leopo[li]” (na odwr. k. a₁); 2) „RPF Foelix S. Th. Mgr Con[ven]tui Syradien[si]” (na k. a₁); 3) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „A 281”, „10537” (na odwr. górn. deski, na k. a₁ i na nakł. pap. na grzb.).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: na górn. okładz. w środku kompoz. z linii i jednego tłoka – lilijki, resztki prostych klamer i ślad kateny na ost. kartach, na górn. obcięciu kart uproszczony zapis tyt.; brak ¾ doln. deski i grzb.

sygn. XV.F.1179.

Bernardus Claravallensis, s.

Sermones super Cantica canticorum.

Rostock, Fratres Domus Horti Viridis, 28 VII 1481, 2°. Var. A.

Proweniencja: 1) „F[rat]ris Georgij de Con[ventu] Crac[oviensi]s donatus a venerando patre Nicolao / vicario ecc[lesi]e metropolitane Leopoliensis de mosciska 1516” (na górn. marg. pocz. dzieła); 2) „Conuentus Syradiensis” (na 1szej k. druku, u góry w tekście); 3) „Ks. Chodyński” (odbicie metalow. piecz. na górn. marg. 1szej k. druku i na przedost. str.); 4) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – sygn. „B 26” (na górn. k. ochr.).

Oprawa: mnisza, deski, sk. brąz., tł. ślepe: linearne i tłok z motywem dwugłowego orła, resztki klamer (górne zaczepki z kompoz. kwiatków i listków – rzadko spotykane), zapis tyt. na doln. obcięciu kart, brak podkl. okładz.

sygn. XV.F.1110.

Bonaventura, s.

Breviloquium.

[Leipzig, Greg. Böttiger, ca 1495], 4°.

Proweniencja: 1) „Ioannes Piglovskyy” (na górn. k. ochr. klocka XV.Q. 234–238);

2) „Est Conuentus Sýradien[sis] S[ancti] Sta[nislai] f[ratri] D[o]mi[nic]o” (na k. tyt. poz. XV.Q.234); 3) „Erat Fr[at]is Dominici Con[ven]t[us] S[an]cte St[anislai]” (na k. tyt. poz. XV.Q.234, na tarczy sygn. drukarza); 4) „Ks. Chodyński” (piecz. XIX/XX w., na k. tyt. poz. XV.Q.234); 5) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „b 15” (na odwr. górn. k. ochr.) i „16023” (na górn. k. ochr. i na nakl. pap. na górn. okładz. numeratorem mechanicznym klocka XV.Q. 234–238).

Oprawa: mnisza, deski, sk. brąz., tł. ślepe (radełko z postaciami mitologicznymi), resztki klamry, na doln. obcięciu kart zapis skrócony tyt. dzieła.

sygn. XV.Q.238.

UWAGA: [klocek, XV.Q.234–238]; w klocku cztery pierwsze poz. to druki z XVI w. – XV.Q.234–237.

Elegantiarum viginti praecepta.

[Leipzig, Conr. Kachelofen, ca 1487–95], 4°.

Proweniencja: 1) „R.P.F. Foelix Mgr Con[ven]tui Syradien[sis] [znak nieczytelny]” (na k. tyt. poz. XV.Q.424; także na górn. obcięciu).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: kompoz. linii i pojed. tłoków, resztki klamer.

sygn. XV.Q.426.

UWAGA: [klocek, sygn. XV.Q.424–427]; w klocku znajdują się trzy pozycje z XVI w.: sygn. XV.Q.224–425, 427.

Gratianus.

Decretum, cum apparatu Bartholomaei Brixiensis. Ed. Franciscus Monelensis.

Venezia, Io. Herbort, 21 X 1482, 2°. Var. B.

Proweniencja: 1) „Ks. Chodyński” – odb. pieczętki metalow. na k. a., w tekście;

2) „Liber Conuentus Sýradiensis” (na doln. marg. k. a.); 3) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „III 1768” (na podkl. górn. okładz.).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe słabo widoczne, resztki klamer (górne zapinki z motywem stylizowanego liścia rośliny), ślady okuć, ślady nakl. pap. na grzb.; górna okładz. oderwana, grzb. b. zniszcz.

sygn. XV.F.1257.

Gregorius IX, papa.

Decretales, cum glossa Bernardi Parmenensis (Bottoni).

Basel, Mich. Wenssler, 15 III 1482, 2°.

Proweniencja: 1) „Decretales M[a]g[ist]ri Petri de jlkusch compa[ra]te iiii flore-
(nis) / et 1 orth. / Anno Dolm[in]i 1484” (na górn. k. ochr. u góry); 2) „Liber
Conuentus Sýradiensis” (na doln. marg. k. a₁); 3) „Ks. Chodyński” – odbicie
pieczętki metalowej na k. a₁ w miejscu przeznacz. na inic.); 4) Bibl. Sem.
Włocł., XX w. – sygn. „II 979” (na podkl. górn. okładz.) i „I 959” (na podkl.
górn. okładz. i na nakl. pap. na grzb.).

Oprawa: deski, sk. ciemnobrąz., tł. ślepe, z 10 okuć z guzami pozostały tylko
dwa środkowe, resztki klamer (górną zapinka ze stylizowanym motywem
roślinnym), nakl. pap. i ich resztki na grzb. i na górn. okładz.

sygn. XV.F.1228.

Gritsch Ioannes.

Quadragesimale.

[Nürnberg], Ant. Koberger, [14]81, 2°.

Proweniencja: 1) „Liber fratris Bernhardj de Lancitia Lectorib[us]” (XV/
XV w., na górn. marg. 1szej zachow. k., słabo czytelne); 2) „fr Martinus /
1554” (na odwr. górn. deski); 3) „frater Liboraczki” (na odwr. górn. deski);
4) „Liber co[n]uentus Syradiensis” (na doln. marg. 1szej k. zasadniczego
tekstu i podobne na 1szej zachow. k. z dod.: S. S. / 290).

Oprawa: deski, sk. jasna barwiona na czerwono, z powodu zabrudz. wygląda jak
brun., ślady 10 guzów, na górn. okładz. resztki nakl. pap. prawdopodobnie
z tyt. dzieła, na grzb. dwie nakl. pap. z nieczytelnym tekstem; okładz. górn.
i doln. oderwane.

sygn. XV.F.1143.

Duranti Guillelmus.

Rationale divinorum officiorum.

Nürnberg, Ant. Koberger, 6 XI 1481, 2°.

Proweniencja i oprawa: zob. XV.F.1143.

sygn. XV.F.1144.

UWAGA: [klocek, sygn. XV.F.1143–1144].

Gritsch Ioannes.

Quadragesimale.

[Nürnberg], Ge. Stuchs, 1488, 4°.

Proweniencja: 1) Całkowicie zamazana (na podkl. górn. okładz. u góry); 2) „Hic
liber est dom[ini] Alberti [zamazane] et constat 1 marca[m] 1515” (na podkl.
górn. okładz.); 3) „R.P.F. Foelix M[a]g[iste]r Contui Syradien[si] d[edi]t”
(na k. a₂ w miejscu inic.).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: kompoz. z linii i pojed. tłoków, resztki klamer i okuć, ślad kateny; zapis tyt. inkaustem na doln. obcięciu.
sygn. XV.Q.539.

Herolt Ioannes.

Sermones Discipuli de tempore et de sanctis cum promptuario exemplorum et de Beata Maria Virgine.

Strassburg, [typ. Paludani], 1484, 2°.

Proweniencja: 1) „C. Siradiensis” (na doln. marg. 1szej zachow. k. tekstu, słabo widoczna z powodu zabrudzenia).

Oprawa: deski (górną deskę odłamana w połowie), półskórek jasny, zniszcz.
sygn. XV.F.800.

Homiliarius doctorum a Paulo Diacono collectus.

Nürnberg, Ant. Koberger, 30 IX 1494, 4°.

Proweniencja: 1) „F[rater] Chrisostom[us] q[ui] e[u]m [wyraz nieczytelny] apparere sanct[us] circa [wyraz skreślony] trium suam debit ea[m] austar[us] circa alioru[m] benign[us]” (na ost. str. na dole; ślad zapisu, prawdopodobnie proveniencyjnego, pod spodem); 2) „Conuen[tus] Syradiensis” (na k. a₂ u dołu).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe niemal całkowicie zatarte, ślady klamer.
sygn. XV.Q.544.

Iacobus de Voragine.

Legenda aurea.

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], 25 et 23 II 1489, 2°.

Proweniencja: 1) „Ex cathalogo Librorum Petri Przygoda Can[oni]ci Syradiensis” (na odwr. ost. k. „Tabula”); 2) „Post fata sup[er] scripti Adm[odum] R[everen]di P[at]ris emit apud Successores P[ate]r Atanasus Michael Minkisiewicz Con[ventus] Ord[inis] P[raedic]a[to]r[um] Syr[adiensis]” (na odwr. ost. k. „Tabula”); 3) Bibl. Sem. Włocł., XIX/XX w. – sygn. „V 3475” (na odwr. górn. deski u góry i nakl. pap. na grzb.).

Oprawa: mnisza, deski, sk. brąz., bez tł., ślady klamer, grzb. uszkodz.; boczny brzeg doln. deski odłamany.
sygn. XV.F.813.

Iacobus de Voragine.

Legenda aurea.

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], „circa” 12 V 1496, 2°.

Proweniencja: 1) „Anno Salutis n[ost]rae 1572, die 23 Iulii, Franciscus Siradianus Trinit[atis] S[an]ctae praebendarius hoc opus Eccl[esi]ae Parochiali o[mn]ium Sanctor[um] Siradien[si] legauit. Cuius pro a[n]i[m]a o[mn]es qui tantu[m] eo libro vel alijs vsi fuerint, p[re]sertim vero praedicatores ordinarij, orare tenebuntur” (na 1szej k. „Tabula”); 2) „Iure me possidet albertus czÿgan Koslieiensis [?] filius Vt unus quisq[ue] suum teneat ne in alioru[m] fortunas impetus sariat” (na podkl. górn. okładz.); 3) Bibl. Sem. Włocł., XIX/XX w. – sygn. „V 3475” (na podkl. górn. okładz. i na nakl. pap. na grzb.).

Oprawa: deski, sk. brąz. (miejscami uszkodz.), resztki klamer (na górn. okładz. zaczepki z ornamentem literniczym).

sygn. XV.F.814.

Iacobus de Voragine.

Legenda aurea.

Nürnberg, Ant. Koberger, 2 IV 1496, 2°.

Proweniencja: 1) „Con[ven]tus Syradien[sis] Ord[inis]s Praedic[atorum]” (XVIII w., na górn. marg. k. a₂); 2) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „9538” (na podkl. górn. okładz. i na nakl. pap. na grzb.).

Oprawa: deski, sk. ciemnobrąz. całkowicie szerniała, b. zniszcz., ślady klamer. na dolnym obcięciu kart zapisu tyt.; grzb. naprawiany.

sygn. XV.F.876.

Iacobus de Voragine.

Legenda aurea.

Nürnberg, Ant. Koberger, 2 IV 1496, 2°.

Proweniencja: 1) „Emptus est hic liber vilnae a quodam [fragm. nieczytelny] gros[is] 24 / in vsu[m] suu[m] a f[rat]re Ambrosio Leopoliensi Anno Do[mi]ni 1568” (na k. tyt.); 2) „F[rat]ris Ambrosij Leopoliensis praedic[at]oris emptus 24 gro[sis] poloni A quodu[m] cumano vilnae 1569” (na k. a1 przy inic.); 3) „quem donauit f[rat]ri Foelici Siradien[si] p[ro]tunc pro/uintiali ect [et cetera ?] Anno Do[mi]ni 1592 qederni” (inną ręką, na k. tyt. pod prow. 1); 4) „R.P.F. Foelix Mgr Con[ven]tus Syradiensis [wyraz nieczytelny]” (na k. tyt.); 5) „Ks. Chodyński” – piecz. XIX w. (na k. tyt.); 6) Bibl. Sem. Włocł., XIX/XX w. – sygn. „VI 5618” (na podkl. górn. okładz. i na nakl. pap. na grzb.).

Oprawa: tekt., sk. brun., ślady tł. ślepych, ślady wiązań, na dolnym obcięciu kart ślad zapisu tyt.

sygn. XV.F.645.

Lochmaier Michael.

Sermones de sanctis. – Paulus Wann: Sermones XXIII.

Hagenau, Henr. Gran pro Io. Rynman, 25 VII 149[7], 2°.

Proweniencja: 1) „Sum Nicolaj Vyła in V ... emptus p[ro] XXVII grosij 1528”; 2) „Mathias Ruszký” (pocz. XVI w., na podkl. górn. okładz.); 3) „Ego Fr. Sebastianus Międzyrzeccei con. Lubline[nsis] emi hu[n]c libru[m] a F[rat]re Floriano 1606” (na k. tyt. i k. a₂); 4) „Ego f[rate]r Raymundi Lorkowjci P[er] Guardianum] Con[ventus] Siradie[nsis] emptus a Sebastiano Międzyrzeczensi Con. Lublin[ensi] fl. 2” (XVII w., na k. tyt.).

Oprawa: deski, sk. brun. tł. ślepe: linie i pojed. tłoki.

sygn. XV.F.716.

Lochmaier Michael

Sermones de sanctis. – Paulus Wann: Sermones XXIII.

Hagenau, Henr. Gran pro Io. Rynman, 25 VII 149[7], 2°.

Proweniencja: 1) „F. Jeremis Henricij? de Con[ven]t^{iv} Leo[polen]^{si}” (na k. tyt.); 2) „F. Foelici Serkol[us] A.D. 1544” (na k. tyt.); 3) „R.P.F. Foelix Mgr Con[ven]tui Syradien[si] [znak nieczytelny]” (na k. tyt.).

Oprawa: deski, tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, i złoc. (tylko tyt. na górn. okładz.), resztki klamer (na górn. okładz. zaczepki z ormanentem literniczym) i dwa okucia (środkowe) z 10 pierwotnych, ślad zapisu na górn. obcięciu kart; brak grzb. i połowy doln. okładz., górn. okładz. oderwana.

sygn. XV.F.750.

Marchesinus Ioannes.

Mammotrectus super Bibliam.

Venezia, Nic. Jenson, 23 IX 1479, 4°.

Proweniencja: 1) „Convent[us] Sýradiensis” (na k. a₆).

Oprawa: brak (była, ale została zerwana, pozostały zwięzy).

sygn. XV.Q.449.

Martinus Polonus

Margarita decreti seu Tabula Martiniana.

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], 1 IX 1486, 2°.

Proweniencja: 1) „Liber conventus Sýradien[sis]” (na doln. marg. k. a₁); 2) „Ks. Chodyński” – odbicie metalow. piecz. na k. a₁ w miejscu inic.); 3) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „I 63” (na górn. marg. k. a₁ i na nakl. pap. na grzb.)

Oprawa: deski, sk. ciemnobrąz., tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, resztki klamer (górne zaczepki z ormentem kwiatowym i literniczym), zapis tyt. dzieł klocka na dolnym obcięciu kart, brak podkl.; grzb. uszkodz.

sygn. XV.F.941.

Vocabularius iuris utriusque.

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], 16 IX 1486, 2°.

Proweniencja i oprawa: zob. XV.F.941.

sygn. XV.F.942.

Andreae Ioannes

Super arboribus consanguinitatis, affinitatis et cognationis spiritualis et
legalis una cum exemplis et aenigmatibus.

[Strassburg, Henr. Knoblochtzer, ca 1483], 2°.

Proweniencja i oprawa: zob. XV.F.941.

sygn. XV.F.943.

UWAGA: [klocek, sygn. XV.F.941–943].

Meffreth.

Sermones de tempore et de santis, sive Hortulus reginae. P. II.

Basel, Nic. Kessler, 20 I 1487, 2°.

Proweniencja: 1) „Con[ventus] Siradien[sis]” (na k. aa₂, u góry w tekście);

2) „Ku / 309” (zapewne zapis niemiecki z II wojny światowej, ołówkiem
na górn. podkl.).

Oprawa: deski, sk. ciemnobrąz., tł. ślepe (m.in. motyw ruty – owocu grana-
natu), resztką klamry (zaczepka z ornamentem litericznym), na doln.
obcięciu kart. zapis tyt.; brak połowy skóry na grzb. i na górn. brzegu
doln. okładz.

sygn. XV.F.1031.

Meffreth.

Sermones de tempore et de santis, sive Hortulus reginae. P. II.

Basel, Nic. Kessler, s. a. [1488], 2°.

Proweniencja: 1) „Conventus Siradien[sis] 1505” (na podkl. górn. okładz.,
kilkakrotnie na k. tyt. i na doln. marg. k. Aa₂).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, resztki okuć (jedno
środkowe na górn. okładz. i ślady pozostałych) i klamer (górne zaczepki
z motywem litericznym), zapis aut. i tyt. na dolnym obcięciu kart; brak
 $\frac{3}{4}$ doln. okładz. i grzb.

sygn. XV.F.1109.

Nicolaus de Błonie.

Sermones de tempore et de sanctis, sive Viridarius. [P. 1].

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], 22 XI 1494, 2°.

Proweniencja: 1) Litery: G S tłocz. na górn. okładz.; 2) „Georgius Rosenzweigk est possessor huius libelli” (XVI w., na podkl. górn. okładz., na górn. k. ochr. i na podkl. doln. okładz.); 3) „Conuentus Siradiensis S[ancti] Stanislai” (XVII w., na górn. k. ochr. i podobna na jej odwrociu); 4) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „14712” (na górn. k. ochr. i na nakl. pap. na górn. okładz. numeratorem mechanicznym).

Oprawa: deski, sk. żółtawa, tł. ślepe: linie, pojed. tłoki, tyt. i rok oprawy: MDXXXX [1540], obicia blaszane na brzegach okładzin, resztki klamer; dolna deska pęknięta.

sygn. XV.F.771.

Nicolaus de Błonie.

Sermones de tempore et de sanctis, sive Viridarius. [P. I].

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], 22 XI 1494, 2°.

Proweniencja: 1) „Anno Salutis n[ost]rae 1572, die 23 Iulii, Franciscus Siradianus artium Bac[al]aureus atq[ue] spiritualium professor, Eccl[esi]ae Trinitatis S[an]ctae Castri Siradien[sis] praebendarius pestifero t[em]p[or]e moviturus, inter alia multa emset[is] g[e]n[er]is opera, Eccl[esi]ae Parochiali o[mn]ium S[an]ctor[um] Siradien[sis] legauit. Cuius pro anima o[mn]es qui tantu[m] eo libro vel alijs vsi fuerint, p[re]sertim vero praedicatores ordinarij, orare tenebuntur” (na odwr. k. tyt.).

Oprawa: brak, został tylko fragm. sk. z górn. okładz., brąz., tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, w tym motyw ruty – owocu granatu, ślady klamer; widoczne zwięzy na grzb.

sygn. XV.F.815.

Niavis Paulus.

Latinum idioma pro parvulis editum.

Leipzig, Melch. Lotter, 1499, 4°.

W Polsce unikat.

Proweniencja: zob. XV.Q.294.

Oprawa: tekt., sk. brąz. gładka, tł. ślepo potrójne linie na brzegach.

sygn. XV.Q.286.

Modus servandus in executione seu pro secutione gratiae expectativae.

[Roma, Euch. Silber, 1482–93], 4°.

Unikat.

Proweniencja: zob. XV.Q.294.

Oprawa: zob. XV.Q.286.

sygn. XV.Q.293.

Modus vacandi beneficiorum.

[Roma, Euch. Silber, 1482–93], 4°.

Unikat.

Proweniencja: Wiele zapisek świadczących o częstym przechodzeniu tej księgi z rąk do rąk. Ze słabo czytelnych zapisek udało się wyłowić podane poniżej. Wydaje się także dotyczących sieradzkiego konwentu. 1) „Cosmjnsky Philippus clericus Poznanien[si]s suisq[ue?]” (pocz. XVI w. na ost. str. u dołu druku poz. XV.Q.294); 2) „Joanni chirowski, Johannei de Kyernosia” (tamże); 3) „Nicolaus de Mnischewo clericalis Plocen[is] Archidiaconus varschouie[nsis]”; 4) „Joannes kyern[osiensis] de Goshin [Gostyń ?] p[ro]pter [udarte] Gneznen[is]” (tamże).

Oprawa: zob. XV.Q.286.

sygn. XV.Q.294.

UWAGA: [klocek, sygn. XV.Q.285–294]; w kločku znajduje się siedem poz. z XVI w.: sygn. XV.Q.285 i 287–292.

Petrus de Palude.

Sermones Thesauri novi de tempore.

Strassburg, [Typ. Paaludani], 1483, 2°.

Proweniencja: 1) „Anno D[omi]ni 160sexto 19 Martÿ / D[omi]nica Palmar[um] Hu[n]c libru[m] / Adm R. D. Mathias / Pleban[us] in Subin mi[hi] / P.F. Francisco Brestensi / p[ro] tu[n]c Praedicatori Znensi / ex gra[tia] Sua in spem aeternae / mercedis dedit, oret[u]r / pro eo” (na 1szej k. zasadn. tekstu w miejscu przeznaczonym na inic.); 2) „Fr Francisc[us] Bresten[is] Con[ven]t[us] Sÿradiensis sibi [wyraz przekreślony] impat[rat] 1606” (na doln. marg. 1szej k. zasadn. tekstu) oraz tłocz. litery: „FFB/1607/CSOP” na sk. grórn. okładz.

Oprawa: deski, sk. brąz. (b. zniszcz. i podarta), tl. ślepe (linie na górn. okładz. i kompoz. pojed. tłoków na dolnej okładz.) i złożone (na górn. okładz. plakietka z głową Chrystusa i wersalikowym napisem w owalnym otoku: „Iesvs Christ[vs] Fili[vs] Dei Vivi Salvator mvndi Rex regvm et Dominvs dominantvm”, litery obok otoku: „FFB/1607/CSOP” cztery arabeski i linie ozdobne; na doln. okładz. plakietka ze sceną Ukrzyżowania i wersalikowym napisem w owalnym otoku: „Christvs factvs est pro nobis obediens vsq[ue] ad mortem, mortem avtem crvcis”), resztką jednej prostej klamry, ślad drugiej, zap. tyt. na doln. obcięciu kart; na doln. okładz. sk. oddzielona od deski.

sygn. XV.F.896.

Philelphus Franciscus.

Epistolae.

[Basel, Io. Amerbach, ca 1496], 4°.

Proweniencja: 1) „Con[ven]tus Syradien[sis]” (na k. a₂).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, resztki klamer.; grzb. uszkodz.
sygn. XV.Q.523.

Privilegia et indulgentiae Fratrum Mendicantium.

Leipzig, Wolfg. Stöckel, 1498, 4°.

Proweniencja: 1) „Con[ven]tus Sýradien[sis] Ord[inis] Praed[icatorum]” (na k. tyt. poz. XV.Q.457); 2) Bibl. Sem. Włocł., XIX/XX w. – sygn. „II 5985” (na podkl. górn. okładz.).

Oprawa: deski, sk. ciemnobrąz. całkowicie szerniała, tł. ślepe: linie, radełka (m.in. z postaciami mitologicznymi, sygn. rytownika: IT), resztki klamer; brak grzb.

sygn. XV.Q.461.

UWAGA: [klocek, sygn. XV.Q.457–461]; w kločku znajdują się cztery poz. z XVI w.: sygn. XV.Q.457–460.

Pseudo-Albertus Magnus.

Compendium theologiae veritatis.

Venezia, Greg. Dalmatinus et Iac. Britannicus, 1 IV 1483, 4°.

Proweniencja: 1) „Ecce iste liber est Conventus Siradiensis” (XVIII w.; na doln. wykl.).

Oprawa: tekt., sk. żółta bez tłoczeń (b. zabrudz.), ślady klamer.

sygn. XV.Q.226.

Pseudo-Bonaventura.

Sermones de tempore et de sanctis.

Reutlingen, [Io. Otmar], „autumni tempore” 1484, 2°.

Proweniencja: 1) „Con[ven]tus / Syradiensis / S. Stanislai” (na końcu „De tempore”, k. z₈, na prawym marg.; Sieradz – dominikanie).

Oprawa: deska, sk. tł. ślepe, okucie środkowe z guzem i ślady czterech okuć narożnych, resztki klamer, zapis tyt. na dolnym obcięciu kart; brak górn. okładz. i grzb.

sygn. XV.F.953.

Pseudo-Thomas de Aquino.

De vitiis et virtutibus, sive Quaternarius.

[Leipzig, Contr. Kachelofen, post 1485 ante 1491], 4°.

Proweniencja: 1) „Ecclesia Hospitalis p[re] Lovyci [?]” (na k. tyt.); 2) „Ex libris P[atris] Mathiae Bjelski P[rae]dicatoris et Notarii C[onventus] Siradiensis”

(XVII w., na podkl. górn. okładz.); 3) „Hic liber donatus ab AdM[o]dum reverendo D[omi]no [wyraz nieczytelny] Stanislao Pandecki curato Małynensi pro Convento Lutomiriensi PP. RR[Reformatorem]” (XVII w., na podkl. gór. okładz.).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, w tym z motywem ruty (owocu granatu), resztką klamry.

sygn. XV.Q.323.

Speculum exemplorum.

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], 4 III 1487, 2°.

Proweniencja: 1) „Convent[us] Siradiensis Ordinis Praedicat[orum]” (XVII/XVIII w., na doln. marg. 1szej zachow. k., na k. a₂ i k. b₈).

2) Bibl. Sem. Włocł., XIX w. – resztką ziel. nakł. pap. ze śladem sygn. na grzb.

Oprawa: deska, sk. brąz. brak, ślady klamer.; brak górn. deski i grzb.

sygn. XV.F.922.

Speculum exemplorum.

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], 4 XII 1495, 2°. Var. A.

Proweniencja: 1) „ffratrix Stanislai de Sznea” (na podkl. górn. okładz. oraz podobna kilkakrotnie na k. tyt.); 2) „Conuentus Siradiensis” (kilka razy w różnym zapisie na k. tyt. i na doln. marg. k. a₂).

Oprawa: deski, sk. jasna zabrudz., tł. ślepe, ślady klamer.

sygn. XV.F.944.

Thomas de Aquino, s.

Commentaria in omnes Epistolas s. Pauli. Ed. Petrus de Bergamo.

Basel, Mich. Furter pro Wolfg. Lachner, 16 X 1495, 2°.

Proweniencja: 1) „F[rate]r Laure[n]cius de Co[n]ue[n]tu / Posnanien[si] Pre[dicatorum] / 1565” (na ost. zadruk. str.); 2) „R.P.F. Foelix S[anctae] Th[eologiae] Mgr Con[ven]tui / Syradien[si] ddt [dedit]” (na k. a₂ w miejscu inicjału).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: linie i pojed. tłoki, okucie z guzem na doln. okładz., na doln. obcięciu kart. zapis aut. i tyt.; obie okładz. w znacznej części odłamane.

sygn. XV.F.1054.

Thomas de Aquino, s.

Opuscula (51). Ed. Paulus Soncinas.

Milano, Ben. et Io. Ant. de Honate, 1488, 2°.

Proweniencja: 1) „R. P. F. Foelix STL Mgr Con[ven]tu Syradiensis O[r]dinis P[raedicatorum]” (na górn. marg. 1szej k. tekstu); 2) „Con[ven]tus Siradiensis S. Stanislai” (na górn. k. ochr.); 3) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „9477” (zob. poz. XV.Q.349^b).

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: m.in. motyw ruty – owocu granatu, pojed. tłoki z motywem pelikana i rozetki, środkowe okucia z guzami (górne i dolne), resztki klamer (górne zaczepki z ornamentem literniczym), na górn. brzegu doln. okładz. ślad kateny, na górn. obcięciu kart zapis tyt., brak podkl.; pęknięta dolna deska została później sklejona, oprawa oczyszczona na pocz. XXI w.

UWAGA: na kartce przyklejonej na odwrocie górn. okładz. zapis ołówkiem ręką bibliotekarza ks. Zygmunta Tyburskiego: „9477 – ta sygnatura [była] na wyklejce, a wyklejkami obu okładek były cztery kartki rzadkiego druku XV w., mianowicie: «Randersacker Jacobus, Practica Cracoviensis, lat. [Nürnberg, Ambrosius Huber ?], 1498, 4°. E 26, 125 (germanice)». 18.8.1966 wyklejone i włączone do inkuinabułów pod sygn. XV.Qu (tymczasowa sygn. 349b)”.

sygn. XV.F.997.

Thomas de Aquino, s.

Summa contra gentiles, sive De veritate catholicae.

Venezia, Franc. Renner et Nicol. de Francofordia, [1476], 2° + 4°.

Proweniencja: 1) „Convent[us] Syradiensis S[ancti] Stanislai” (na 1szej str., czystej); 2) „Con[ventus] Syradien[sis]” (na 1szej k. właściwego tekstu u dołu); 3) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „14653”.

Oprawa: deski, sk. żółta bez tł., ślady guzów i kateny, 1 pasek z okuciem do zapinania na kołeczek mosiężny na wierzchu górn. okładz., drugiego paska resztki; na dolnym obcięciu zapisany inkaustem skrócony tyt.

sygn. XV.Q.541.

Vincentius Ferrerius, s.

Sermones de tempore et de sanctis. P. I–III.

Nürnberg, Ant. Koberger, I) 1492, II) 31 VIII 1492, III) 28 VI 1492, 2°.

Proweniencja: 1) „Bartholomeus Petricovien[sis] Altarista [wyraz nieczytelny] Anno D[omi]ni 1633” (na k. tyt.); 2) „Patri Foelicis Poznaniensis; 3) „Ego Fr Petrus Foelicis Jatxov nunc uendidis hunc libru[m] Fr[atr]e Bernardo Harbracio ac[c]epi” (na odwr. k. tyt.); 4) „Post Mortem F. Laurenty Con[ven]tu [udarte: Siradiensis] eidem Con[ven]tui [udarte: Siradiensi]” (na górn. marg. k. q₂ – druga karta (recto) w składce q); 5) „Conventus Siradiensis Ordinis Praedicatorum S. Stanislai E[piscopi] et Mart[yris]” (na doln. marg. k. q₂).

Oprawa: tylko w perg.; zniekształcona.

sygn. XV.F.851.

Vincentius Ferrerius, s.

Sermones de tempore et de sanctis. P. I, III.

Strassburg, [Typ. Jordani = Ge. Husner], I) 1493, III) 31 I 1494, 2°.

Proweniencja: 1) „Anno [wyraz nieczytelny] 1603 Stephanus Rogoznensis Fr[at] i Francisco Bresten[si] C[onventui] S[iradiensi] O[r]dinis Praed[icatorum] in pigno amoris et muneris [?] donavit” (na k. a1 i litery: F F B C S O P tłocz. na górn. okładz.

Oprawa: deski, sk. brąz., tł. ślepe: m.in. motyw arabeski na górn. okładz. i radełko o motywie biblijnym na doln. okładz.: Moses, Davit, Petrvs, Pavlvvs, Salvator; i złożone (tylko plakietka z głową Chrystusa i wersalikowym napisem w owalnym otoku: „Iesvs Christ[vs] Fili[vs] Dei Vivi Salvator mvndi Rex regvm et Dominvs dominantivm”, lilijki i litery: F F B C S O P [Fratr Franciscus Brestensis Conventus Siradiensis Ordinis Praedicatorum] na górn. okładz.), ślady klamer, zapis tyt. na dolnym obcięciu kart.

sygn. XV.F.860.

Wann Paulus.

Sermones de tempore.

Hagenau, Henr. Gran pro Io. Rynman, 1497, 2°.

Proweniencja: 1) „Conventus Syradiensis Ord[ini]s Predicatorum Pro Bibliothecam” (na k. a₂ u góry); 2) „Pro Bibliothecam Novitiatus Syradien[sis] Anno D[omi]ni 1748 die 22 Januarii” (trzy razy na górn. k. ochr.); 3) Bibl. Sem. Włocł., XX w. – sygn. „11088” (na podkl. górn. okładz.).

Oprawa: tekt., sk. brąz. bez tł.; brak doln. okładz. i grzbietu.

sygn. XV.F.658.

Lochmaier Michael.

Sermones de sanctis. – Paulus Wann: Sermones XXIII.

Hagenau, Henr. Gran pro Io. Rynman, 25 VII 149[7], 2°.

Proweniencja i oprawa zob. XV.F.658.

sygn. XV.F.659.

UWAGA: [klocek, XV.F.658–659].

**INCUNABULA FROM THE FORMER DOMINICAN COLLECTION
IN SIERADZ
AT THE LIBRARY OF THE HIGHER THEOLOGICAL SEMINARY
IN WŁOCŁAWEK**

Keywords: incunabula, Dominicans, Sieradz, library, Higher Seminary, Włocławek.

Abstrakt: The purpose of this article is to present the incunabula from the library of the former Dominican monastery in Sieradz, currently housed at the Library of the Higher Theological Seminary in Włocławek (LHTSWI). This collection consists of 64 volumes. These include 41 incunabula bound as individual works, 16 bound in composite volumes ("Klötze"), and 7 bound together with 16th century early printed books. They were issued in the following formats: *in folio* [2°] – 41, *in quarto* [4°] – 21, *in octavo* [8°] – 1, and one in a combined 2°/4° format. The majority of the incunabula from the Sieradz convent feature wooden-board bindings (51), while others are bound in paperboard (8) or parchment (2), and three lack bindings. The incunabula arrived at the library of the Sieradz Monastery of the Preachers through various channels. These included donations from private individuals, primarily Feliks of Sieradz, Gozdawa coat of arms, also known as Feliks of Wierzbno, prior of the local Dominican monastery and the Polish Provincial, and others, as well as purchases.

Sections: [Introduction] > 1 Brief description of the incunabula collection
> 2 List of incunabula.

BIBLIOGRAFIA

- Incunabula quae in bibliothecis Poloniae asservantur*, t. 1, cz. 1–2, oprac. M. Bohonos, E. Szandorowska, red. A. Kawecka-Gryczowa, Wrocław 1970.
- Iwańska-Cieślak B., *Biblioteka kapituły katedralnej we Włocławku*, Bydgoszcz 2013.
- Rulka K., *Inkunabuły w Bibliotece Seminarium Duchownego we Włocławku*, „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”, 2(1996), nr 1–2, s. 58–65.
- Rulka K., *Księgozbiory historyczne w Bibliotece Seminarium Duchownego we Włocławku*, KDWI, 75(1992), nr 7–12, s. 269–291.
- Rulka K., *Wokół słowa drukowanego i pisanego*, Miłkowice 2016.
- Stolarczyk T., *Analecta dominicana. Szkice z dziejów Zakonu Braci Kaznodziejów w Polsce środkowej (XIII–XVIII w.)*, Wieluń 2016.
- Wierchowski G., *Dzieje klasztoru dominikanów w Sieradzu. Od lat 30 XIII wieku do 1864 roku*, Sieradz 2012.